

Vijesti

Broj 130

Šibenik, subota 2. VI 1945.

Godina III

Talijan iz Rima protestuje protiv kampanje radio Baria

Trst — List »Il nostro avvenire«, glasilo Italijana u Trstu i Slovenskom Primorju, objavio je 24. maja članak pod naslovom »Rimljani odgovara radiu Baria«.

»Kao italijanski gradjanin rodjen u Rimu osjećam svetu dužnost da odgovorim na fantastične vijesti koje već nekoliko dana širi radio Bari o situaciji u Trstu koga je oslobođila Jugoslavenska armija. Te neosnovane vijesti govore o zloupotrebljama, o mučenju i umorstvima, koja se navodno dešavaju u Trstu. Kao odgovor na ove vijesti, koje su iz osnova nestinite, izjavljujem da u Trstu vlada potpuni mir i da je sav javni život i rad opet u normalnom stanju. Izjavljujem da prilikom čišćenja grada od naci-fašista nije izvršena ni jedna represalija. Naprotiv, izvršena su hapšenja po zakonskoj osnovi onih elemenata koji su u njemačkoj službi prisiljavali druge ili su sami palili kuće, ubijali porodice, pljačkali stoku, pustošili sela i svagdje sijali krv i smrt. Njima će suditi redovni sudovi. Dodjite da vidite istarska sela. Ako Trst teži za slobodom u okviru demokratske federativne Jugoslavije, to je zbog toga što je ovo jedino rješenje koje daje sve mogućnosti za razvoj grada Trsta. Trstu su potrebni životni izvori, potrebitno mu je njegovo slovenačko zaledje.«

Do sadašnjeg stanja Trst je dovelo dugogodišnje italijansko gospodstvo,

Čudne makinacije profašističkog biskupa iz Milana

Beograd, 30. V. (Tanjug). — Kada su povampireni talijanski imperialisti viđeli da je propala njihova kampanja protiv Jugoslavenske armije i protiv naše zemlje, oni sada izmišljaju nove laži i šire novu kampanju kojom hoće da pričakuju inozemstvu da se u Trstu umire od gladi.

Prehrana jednoga velikoga grada kao što je Trst nije lak problem, ako se uzme u obzir da je Trst tek nedavno oslobođen. Zato je čudo što je londonski radio javio na njemačkome jeziku u emisiji za Austriju o tobožnjemu pogoršanju ishrane Trsta. Sada se i milanski nadbiskup Schuster umiješao u ovu kampanju protiv naše zemlje. Naravno, on je to izveo na svoj način. Započeo je slijeve namirnice iz Milana u Trst. Zašto on nije preduzeo nikakovu akciju kad se to vrlo lako moglo, da pomogne stanovništву grada Nizze koje je formalno umiralo od gladi?

Akcija nadbiskupa Schustera za pomaganje Trstu ima drugi cilj, a ne pomaganje stanovništvo. Mi mislimo da bi bolje bilo milanskome nadbiskupu Schusteru da prelisti svoj dnevnik iz vremena Mussolinijeve vladavine. Isto tako smantram da bi bilo veoma korisno da pročita intervju što ga je dao štampi poslje Mussolinijeve hapšenja. Onda je on pri-

koje se oslanjalo na slikepu i pogrešnu financisko-etnografsku politiku. Trstu su potrebni za njegov opstanak pošteni i radni ljudi i istinska demokracija koja će voditi brigu o stvarnim narodnim interesima. Sve ovo stavlja sebi u zadatku maršal Tito sa svojom junačkom Jugoslavenskom armijom i junačkim Garibaldincima, koje ste vi preko radia Bari nazvali izdajnicima Italije, a oni su, eto, u kravoj borbi lišeni i hrane i odjeće, pod teškim vremenskim uslovima u šumama i po kršu i kamenju sa plamenom u srcu htjeli da spase slobodu, istinsku slobodu Italije i ove zemlje koja je godinama životarila pod izdajničkom čizmom lopova i izdajnika Italije. Našim junacima maršal Tito hoće da radi, stvara i daje, a ne da oduzima kao što su radili italijanski fašisti i nacisti. Zbog toga tršćanski radnik danas iskreno stiska žuljevitu ruku Slovencu. Oni će zajedno koračati ka svjetloj budućnosti mira i sloga koja će se roditi iz zajedničkog rada.

Ove riječi vam govori istinski Rimljani iz Rima koji već 20 godina radi u jednom od najvećih tršćanskih preduzeća i koji ne bi ni pod kakvu cijenu htio da ponovo živi pod režimom praznih obećanja i batina.«

Pisac završava svoj članak poklikom: »Živio autonomni Trst u okviru federativne slobodne Titove Jugoslavije!«

čao novinarima legendu o Mussoliniju kao pokajniku.

Trstu ne treba nikakova pomoći nadbiskupu Schusteru. Za Trst se brinu naši narodi. Ishranu Trsta je osigurala naša zemlja kao što je osigurala ishranu i drugim gradovima u našoj domovini u mnogo težim danima.

Bratstvo tršćanskih Talijana i Slovenaca

Trst — Posljednjih dana u raznim krajevima grada Trsta održano je više mitinga kojima je prisustvovao veliki broj Italijana i Slovenaca. To su bile spontane manifestacije bratstva italijanskog i slovenačkog iz zahvalnosti našoj Jugoslavenskoj armiji, oslobođiteljici Trsta. Naročito su oduševljeno pozdravljeni Titovi Garibaldinci.

U okićenoj dvorani III reona u via Capri nedjeljni miting se nastavio u duhu italijansko-slovenačkog bratstva. Govorili su predstavnici vojnih i civilnih vlasti i raznih organizacija o značaju žrtava koje je IV. Jugoslavenska armija dala za oslobođenje Trsta, važnost unutrašnjeg ustanka u gradu i značaj Garibaldinaca u našoj armiji. Prisutni su klijenci zahvalnošću maršalu Titu vodji naroda Jugoslavije, ravnopravnosti, bratstvu i istinskoj narodnoj demokraciji.

U kraju sv. Jakov održana je prva konferencija tršćanskih antifašistkinja na kojoj je izabran privremeni odbor antifašistčkih Trsta.

Boravak maršala Tita u glavnom gradu Slovenije

Ljubljana — Od dolaska u Ljubljano predsjednik Ministarskog savjeta maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito primio je mnoge delegacije iz Slovenije i Slovenskog Primorja.

Maršala Tita posjetila je delegacija talijanskih radnika iz Trsta koja je bila oduševljena što joj se pružila prilika da ga u blizine upozna i s njime razgovara o raznim pitanjima. Delegati su pozdravili maršala Tita u ime tršćanskih radnika i zahvalili što je Jugoslavenska armija uz teške žrtve oslobođila njihov grad. Oni su izjavili spremnost da svim snagama rade na obnovi grada i na osnaženju slobodne federativne Jugoslavije u kojoj oni žele i hoće živjeti kao ravnopravni gradjani.

Maršal Tito sa svoje strane obećao je da će jugoslavenska vlada učiniti sve kako bi se normalizovalo ekonomski život u Trstu da bi se ovaj grad čim prije privredno podigao.

RATNI ZLOČINCI U LOGORU KOD BARIA

Beograd — Pošto se u logoru Carboneara, blizu Baria, nalaze poznati ustaški, četnički i bjelogardistički koljači, vojvode Djuić i Jevdjelić, zagrebački industrijalac Grivičić, Šušić i drugi, Državna komisija za ispitivanje ratnih zločina sakupila je potrebni dokazni materijal i dostavila ga Saveznoj vladu u svrhu da se ovi zločinci zatraže od Saveznika i izvedu pred naše narodne sude.

Presuda Vojnog судa u Šibeniku

Na javnoj raspravi pred Vojnim sdom u Šibeniku osudjeni su jučer na smrt strijeljanjem narodni neprijatelji i ratni zločinci Uroš Katić iz Benkovca i Krste Maltež iz Galovca kod Zemunika.

Od okupacije sjeverne Dalmacije Katić je usko saradjivao sa okupatorima. Bio je pretdsjednik glavnog četničkog odbora u Benkovcu i zamjenik komandanta četničkog korpusa. On je organizovao četničke bande u Benkovcu, Skradinu i Kistanjama, koje su se po svojim zločinstvima na daleko pročule. Katić je izradjivao operativne planove za ove tri zloglasne brigade.

Za revnu službu Talijani su mu davalii mjesecnu plaću u visini od 2.000 lira.

Jednako kao i Katić tako je i Maltež po dolasku Talijana postao njihov vjerni sluga i otvoreni neprijatelj NOP-a. Kao povjerljiva osooba postavljeno mu je u dužnost da u svome selu organizira i rukovodi fašističkom organizacijom »Popolavora« kojoj je u svome stanu besplatno ustupio prostorije. Seljake je pod prijetnjom sile uvlačio u ovu organizaciju i u tzv. anti-komunističku bandu. Za vrijeme Talijana uživao je privilegije dok je narod čamio po logorima, tamnicama i bio izvragnut najužasnjim mukama.

Izdaje: Odbor Jedinstvene Narodno - Oslobođilačke Fronte za Okrug Šibenik

SIROM SVIJETA

— Predsjednik Truman primio je u prošli četvrtak dra Šubašića ministra vanjskih poslova federativne Jugoslavije.

Kako javlja londonski radio susret između predsjednika Trumana i dra Šubašića bio je veoma sručan i prijateljski.

U petak dr. Šubašić se sastao sa potomnikom ministra vanjskih poslova SAD g. Gruom s kojim je raspravljao o aktuelnim vanjsko-političkim pitanjima.

— U prvoj polovici ovoga mjeseca očekuje se da će se sastati predsjednik Truman, maršal Staljin i premijer Churchill. Vjeruje se da će mjesto sastanka biti Berlin.

— Palmiro Togliati, sekretar komunističke stranke Italije, izjavio je da njegova stranka neće ući u nikakovu vladu kojoj ne bi bio na čelu Neni sekretar socijalističke stranke.

— Prema vijestima iz Londona nemiri koji su izbili u Libanu i Siriji između domorodaca i francuskih trupa prestali su jer su se francuske trupe povukle u svoje kasarne.

— 31. V. sastala se u Londonu komisija za ispitivanje ratnih zločina. Kako se javlja već je utvrđeno preko 3.000 ratnih zločinaca. Među ovima nalazi se na listi 100 Talijana.

— U Austriji su Saveznici uhvatili zloglasnog gauleitera Koruške Rainera. Ovaj zloglasni nacista umorio je na tisuće naše braće u Koruškoj. Saznaje se da će naše vlasti zatražiti od Saveznika da im se pred Rainerom kako bi pred našim sudovima, saglasno Moskovskoj Deklaraciji, odgovarao za svoje zločine.

— U cijeloj Engleskoj započela je velika izborna kampanja. Po prvi put u ovome ratu u parlamentu se pojavila zvanična opozicija. U svom izbornom programu laburisti traže da se industrija uglja i drugih važnih grana nacionalizuje, pošto se u ovome ratu pokazalo da ovakve važne grane industrije u privatnim rukama ne vrše ulogu onako kako se to predviđalo.

— Konferencija za javnu bezbjednost u San Francisku bit će zaključena do 15. lipnja ove godine. Ujedinjeni narodi postigli su sporazum po najvažnijim pitanjima. Na zaključku konferencije stiće u San Francisco predsjednik Truman gdje će održati zaključni govor.

— Kako javljuju iz Pariza očekuje se da će uskoro biti raspisani opći izbori za francusku skupštinu.

— Idućih dana održat će se u Moskvi sastanak delegata Ujedinjenih naroda radi raspravljanja o reparacijama koje će biti nametnute Njemačkoj.

— Kako javlja radio New-York, tokijski radio javio je u jednoj posljednjoj emisiji da su tri petine japanskog glavnog grada pretvorene u ruševine uslijed saveznih zračnih bombardiranja.

— Po dolasku ustaša brzo se snašao i s njima suradjivao. Seljake, koje je prije silom upisivao u Dopolavoro sada je prisiljavao da idu u poklonstvenu depunicu ustašama u Zemunik.

Proslava rođendana maršala Tita

Proslava rođendana maršala Jugoslavije Titu na našem okrugu bila je zanosna manifestacija zahvalnosti i ljubavi velikom vodji i tvorcu bratstva naših naroda. Uoci rođendana naša sela i gradovi, nasa brda i otoci zasjali su u moru tisuća svečanih vatar i vatrometa. Zgrade su bile iskićene narodnim zastavama, a narod se svrstavao u povorku u kojima je oduševljeno klicao svečaru i njegovom djelu, bratskoj zajednici Saveznoj Jugoslaviji.

U Šibeniku je uoči rođendana priredjena svečana akademija u Narodnom kazalištu. O luku omiljenog vodje i njegovom djelu govorio je omladinac Jakša Bučević. Potpredsjednik Okružne fronte dr. Vice Iljadica bio je tumač cjelokupnog gradjanstva kad je predložio da se najljepši dio Šibentika, Poljana i perivoj, nazovu Poljana maršala Tita i Perivoj maršala Tita. Kazališna družina izvela je zatim birani program.

Rano ujutro na sam rođendan gradská glazba obišla je iskićene ulice grada svirajući budnicu. U 11,30 u Perivoju maršala Tita priredjen je promenadni koncerat.

Uveče je održana veličanstvena povorka u kojoj je uzeo učešće preko 5.000 ljudi. Pod narodnim zastavama i u moru transparenta prošla je povorka oko cijelog grada kličući maršalu Titu, Jugoslaviju, bratstvu naših naroda, Jugoslavenskoj armiji i federalnoj Hrvatskoj.

Na velikom mitingu koji je održan na Poljani maršala Tita bila je okupljena ogromna masa gradjanstva.

Sa improvizirane tribine održao je govor predsjednik Okružne JNOF-e drug Marko Krvavica, koji je između ostalog kazao:

— Tito je najveći sin koga je dala naša zemlja. Pod njegovim genijalnim rukovodstvom naš narod je našao svoj spas i izvojevao pobjedu nad fašizmom, koji je htio da uništi i satare naš narod. S Titom smo sve pobijedili i s Titom ćemo sve izgraditi. —

Ispred Jugoslavenske armije govorio je major drug Bašić. On iznaša pobjedonosni put Titu i njegovih junaka od sramne izdaje u koju su Jugoslaviju bacili vlastodršci pa do potpunog oslobođenja.

— Mi ne ćemo ni danas pustiti puške iz ruku dok god ne budu zagarantovane tekovine naše nadlijudske borbe. —

U ime šibenske omladine drugarica Marija Dulibić obećaje da će omladina uložiti sve snage za izvršenje svakog zadatka koji pred nju postavi ljubljeni maršal pobednik i učitelj.

Uime grada poslan je maršalu Titu pozdravni telegram u kojem se obećava puna podrška i nesalomljiva snaga koja će stati kao granitna stijena na braniku tekovina za koje su naši narodi prolili more krvi i dali milijunske žrtve.

Kninski i drniški kotar su prvi put u slobodi proslavili rođendan maršala Titu. Sela su plivala u moru nacionalnih zastava, a brda osvijetljena tisućama kriješova.

U Kninu i Drnišu bili su podignuti slavoluci iskićeni cvijećem i zelenilom, a na njima su se vijale nacionalne zastave i transparenti sa plamenim natpisima.

U svim većim mjestima održane su povorce kojima je uzeo učešće na hiljadu osoba. Povorce su prolazile mjestima oduševljeno kličući maršalu Titu, Jugoslavenskoj armiji, Saveznoj Jugoslaviji, federalnoj Hrvatskoj, bratstvu Srba i Hrvata.

Na sam rođendan u Kninu, u okviru

proslave rođendana, odigrana je nogometna utakmica između kninske omladine i Sjevero-dalmatinskog područja. Utakmica je završila sa 3:0 u korist omladine. Naveće je u »Omladinskom domu« priredjena svečana akademija.

U Drnišu i Siveriću proslava je bila neobično svečana. Veliko mnoštvo naroda i rudara iz ugljenokopa oduševljeno je manifestiralo vodji i oslobođiocu naših naroda. Na prigodnim priredbama nastupile su diletantske grupe, koje su pobrale veliki uspjeh.

Isto tako veoma svečano proslavljen je rođendan maršala Titu na kotarevima Kistanje, Vodice i Šibenik. Mjesta su bila iskićena zelenilom i zastavama, a brda osvijetljena bezbrojem vatar. U manifestacionim povorkama koje su održane na sam rođendan narod je na jednodušan način manifestovao svoju ljubav i odanost omiljenom vodjmu maršalu Titu, Jugoslavenskoj armiji i bratstvu naših naroda.

Kotarska konferencija JNOF-e u Vodicama

Ovih dana održan je plenum JNOF-e za kotar Vodice. Konferenciju je otvorio drug Miše Dunatov, a zatim je Tomin Kanuto, tajnik kotarske Fronte počinio iscrpan politički referat.

U diskusiji koja je iza toga uslijedila uzeli su učešća gotovo svi delegati. Drug Marko Škevin naglasio je potrebu da se još više aktivizira suradnja između JNOF-e i NOO-a. Uzajamnom suradnjom moći će se korisnije rješiti mnogi problemi, a naročito će se uspješnije rješiti pitanje obnove zemlje.

O zadružarstvu je dosta govoreno i naglašeno da tome treba posvetiti punu brigu. Narodna vlast i politička organizacija dati će našim mladim zadrgama punu podršku, pa je potrebno i tu pristupiti sa još više volje i razumijevanja.

Izabran je novi Izvršni odbor Fronte za kotar Vodice. Predsjednik Miše Dunatov, tajnik Marko Škevin i drugi.

U ime novozabrano Izvršnog odbora govorili su predsjednik i tajnik. Obojica su pozvali prisutne delegate da ih pomognu u njihovom radu, jer će se jedino s njihovom pomoći postići rezultati za kojima se teži.

Konferencija je završila oduševljenim poklicima maršalu Titu, Saveznoj Jugoslaviji i federalnoj Hrvatskoj.

Predavanje o sindikalnom pokretu

Na sastanku radnika i namještenika Jedinstvenih sindikata, održanom u ponedjeljak, govorio je drug Blažević o sindikalnom pokretu i njegovom razvoju u pojedinim zemljama. Sastanku je prisustvovao veliki broj radnika i namještenika, koji su sa interesovanjem pratili tok predavanja, a zatim živo učestvovali u diskusiji.

Osoblje Okružnog suda ranjenicima

Inicijativom odbora JNOF-e Okružnog narodnog suda u Šibeniku zakupljeno je nešto 68.300 Kuna. Ovim novcem kupljeno je 60 kg trešnja, 1.50 kg duhana, 800 kom. cigareta, 30 l vina, 20 kg zeleni i veća količina pribora za pisanje. 20. svibnja ove godine jedna delegacija iz suda posjetila je ranjenike u Šibenskoj bolnici i predala im gore naznačene stvari.

Ranjenici su se toplo zahvalili na pažnji i sjećanju drugova namještenika Okružnog narodnog suda.

U znak I kongresa AFŽ-a Hrvatske

Tokom domovinskog rata žene šibenskog okruga dale su bezbroj primjera kako se treba boriti, patiti i ginuti za slobodu. One su za takav svoj rad unutar i vani žice pohvaljene i odlikovane.

Danas, kada je domovina oslobođena i kad nastupa razdoblje obnove razrušene zemlje, naše žene svojom inicijativom i samoprijegornim radom davaju primjera svima ostalima.

Da bi što svjetlijia čela izašle pred prvi kongres AFŽ-a Hrvatske žene našeg okruga već nekoliko mjeseci provadaju takmičenja i postizavaju zavidne uspjehe. U okviru toga rada žene grada Šibenika zauzimaju najvidnije mjesto.

Mnogostruka su područja na kojima žene Šibenika djeluju i unašaju plemenita nastojanja sveopćeg takmičenja.

Čišćenje tvornice u Crnici i gradskih ulica, od ruševina i smeća imalo je vidnog udjela sa strane naših žena. Uredjenje okružne bolnice, uzdržavanje raznih kancelarija narodne vlasti, škole, čitaonice, te ostalo također je njihovo djelo.

Otvaranje dječjih domova, higijenske prilike u njima i pokloni djeci velika je brigba naših žena.

Ranjenici u vojnoj bolnici predmet su velike pažnje šibenske fronte žena. Posjeti bolnici su redoviti. Svakodnevno se dostavlja, 12 l mlijeka dvaput tjedno po 50 kg trešnja, te razni drugi pokloni u duhanu, slatkisima, piću i t. d.

Na prosvjetno-političkom polju naše žene mnogo rade. Po sektorima se održavaju redoviti sastanci na kojima se trebiraju razni aktualni problemi. Sudjelovanje žena na tečajevima za nepismeno djelo je dobre rezultate. Formirane su pjevačke i plesne grupe. U nekoliko nastupa žene su polučile veliki uspjeh.

U svemu ovome naročito je značajna uloga starih Šibenkanka, koje sa puno ljubavi i mara učestvuju u svakoj aktivnosti gradskog AFŽ-a.

GREBAŠTICA: Tokom jednomjesečnog takmičenja AFŽ, omladina i ostale organizacije uskopalj su siromašnim porodicama 5.560 loza, a 12.847 loza su opljevili i poškropili. 128 nadnica utrošeno je u prenosu vode, očišćen je veći broj bunara i lokva za napoj stoke. Okrećeno je 18 kuća, izvršeni su manji popravci na 8 stambenih zgrada, očišćeno je 13 staja i 18 dubrišta.

PRIMOSTEN: Prilikom posjeta ranjenim borcima u vojnoj bolnici u Šibeniku žene sela Primoštena odnijele su na poklon: 11 kg slatkis, 12 kg trešnja, 15 l mlijeka, 6 l pečenog vina i 10 kom. jaja.

SIBENSKA LEDANA ZAPOCELA RADOM

Nakon zamašnih popravaka izvršenih na Šibenskoj ledani počelo se sa proizvodnjom leda. Umjesto predratnih 5.000 kg ledana danas proizvodi 3.000 kg leda, što je za sada posve dovoljno.

Rad ove ledane naročito je važan zbog bolnica i ušćivanja ribe, koja se ljeti uslijed vrućine brzo kvariti.

Zanimljivo je da je tokom ovoga rata 5 velikih bombi palo oko same ledane, mnoge zgrade su porušene, dok je ledana ostala gotovo neoštećena.

Priredba u Kninu

Kulturno-prosvjetna ekipa IV divizije, I Armije dala je 30. V u kninskom Narodnom domu odlično uspjela priredbu. Vojna muzika odsjekala je nekoliko naših i sovjetskih komada. Ekipa je davala dva uspjela kazališna komada. Mnoštvo publike nagradilo je priredjivača srdaćnim pljeskom.

Veličanjuvene manifestacije ukrajinskim umjetnicima u Šibeniku

U nedjelju 27. svibnja u Šibeniku su stigli umjetnici bratske SSR, Ukrajine. Gradjanstvo im je priredilo veličanstven doček. Automobili u kojima su se dovezli bili su formalno zasuti cvijećem i od Okružnog narodnog suda u Narodnog kazališta jedva su se probijali kroz zbijenu i oduševljenu masu, koja je urnebesno skandirala imena velikih vodja, maršala Staljina i Tita. Dirnut ovim još nevidjenim dočekom, nošen od razdražanog naroda Jurij Šumski pozdravio je sakupljeni narod riječima:

»Iz širokog srca pozdravljamo vas šaljući vam srdačne pozdrave u ime cijelog ukrajinskog naroda. Živjela federalna demokratska Jugoslavija, Živio Tito!«

Oduševljena masa odvratila je na pozdrave dugim skandiranjem Tito-Staljin, Beograd-Moskva.

Neprestano zasipani cvijećem ukrajinski umjetnici ušli su u Narodno kazalište. Ovdje je kazališno pjevačko društvo otpjevalo niz naših i ruskih pjesama što se gostiju neobično dojnilo.

U fojeru kazališta priredjen je dragim gostima svečani prijem. Stare Šibenčanke u divnim starinskim nošnjama održale su nekoliko kola.

Naveće u prepunom Narodnom kazalištu ukrajinski umjetnici priredili su sjajno uspјeli koncert divnih ukrajinskih pjesama. Poznati i zasluzni sovjetski umjetnici i umjetnice bili su zasipani cvijećem i pozdravljeni urnebesom kakav naše Narodno kazalište ne pamti. Pjesme Staljinu i Titu morale su se na zahtjev publike ponoviti. Kazalište se čitavo vrijeme prolamalo od još nevidjenih i spontanih manifestacija.

Ukrajinski umjetnici pružili su nam istinski umjetnički doživljaj svojom pjesmom, recitacijama i baletom. Nakraj priredbe gosti su nagradjeni vijencima i kitama cvijeća. Tek onda je kazalište postalo pozornicom još nevidjenih manifestacija bratstvu naših i sovjetskih naroda. Poklici Titu i Staljinu, Sovjetskom Savezu, Ukrajini i Jugoslaviji dugo su se prolamali zgradom, a putem mikrofona, i Poljanom maršalu Titu. Oper tronut ovako dirljivim prijemom vodja ukrajinskih umjetnika Jurij Šumski je kazao:

»Ovaj prijem i današnji doček u Šibeniku ostat će neizbrisiv u našim srcima, mi ćemo tamo u Ukrajini pričati našem narodu, našoj djeci i unucima kako divan i plemenit narod živi ovdje. Narod koji nam je blizak i brat. Da živi čudesni dalmatinski narod: Živio Tito!«

Uz burne poklike Titu i Staljinu završila je ova nezapamćena umjetnička večer, na kojoj se na rječit način manifestirala bratska ljubav, koju naš narod gaji prema slavnom sovjetskom narodu i njegovom vodjiji.

Prosvojna aktivnost na Šibenskom kotaru

Za vrijeme stare Jugoslavije Šibenski kotar imao je 14 osnovnih škola. Danas na našem kotaru radi 28 škola, što znači da gotovo svako selo ima svoju školu. Ove škole pohađaju ukupno 2639 učenika. Težnja za prosvođivanjem masovna je pojava na Šibenskom kotaru. Momenalno se održava 37 analfabetih tečajeva, koje pohađaju uglavnom odrasle žene i muškarci. Računa se da će nakon završetka ovih tečajeva nepismenost na našem kotaru opasti za 100%. Tokom svibnja mjeseca na kotaru je održano 30 kulturno-prosvjetnih priredaba i 10 brojeva Šibenskih novina.

Pohvalna aktivnost šibenskih željezničara

Uspostava i osposobljavanje saobraćaja važan je korak u oživljavanju i normalizaciji privrede jednog kraja. Šibenska stanica je danom oslobođenja pružala žalosnu sliku ruševina tako da su se i sami rukovodioci našli u dvoumici gdje i na koji način da se započne radom. Visoka svijest i ljubav za obnovu nije tražila okljevanja, trebalo se dati radu i osposobiti za saobraćaj teško oštećena stanična postrojenja. Udržanim snagama stanicu, ložionički i sekcijsko osoblje pregnulo je poslu sa takvim etanom koji s obzirom na njihove veće poodmakle godine može služiti za primjer i samoj omotadiji kako treba raditi za svoj narod i pristupati poslavljenoj dužnosti. Ti ljudi koji su tokom četvrtogodišnje borbe većinom iscrpljeni pokazali su pod nepovoljnim uslovima zume i leda i u danima kad je pitanje ištrane bilo teško i netovarivo takve podvige na frontu rada koji se mogu bez preterivanja mjeriti sa herojstvom naših proslavljenih boraca u domovinskom ratu. Svi su oni pokazali takovu svijest i ustrajno požrtovanje i nesobičnost u radu da ih treba postaviti kao uzor i primjer u koji treba da se ugledaju svi radnici na bilo kojem području rada u našem gradu. Među njima svojim radnim poletom, snalaženjem i doprinosom svojih stručnih snaga treba istaknati nadzornika pruge Hranueli-Petra, zatim Veleglavca Djuru, Jovičića Miloša, Seksa Antu, Skugor-a Duhku, Nikolića Krsta i Belamarić Verku.

Da bi imali uvid u zamašitost obavljenog rada, ukratko ćemo iznijeti sve ono što se učinilo od dana oslobođenja do danas.

Pronadljeno je 25 skretničkih srca težine 1500—2000 kg, koja su Nijemci izvadili i pobacali u obalu da bi time onesposobili rad svih kolosjeka na stanicu. Dovozna su na stanicu i postavljena na svoja mesta. Ospozljena je pruga Šibenik—Perković Slivno nakon što je zahvaljujući naporima vojnih i civilnih vlasti podignut i izgradjen Ribički i Dubarski most. Popravljena je teško porušena pruga Perković-Rižomet na kojoj je dužini od 1200

metara nije bilo ni traga pragova i šina i na kojoj je trebalo postaviti 3000 komada novih željezničkih pragova. Na tom dijelu pruge radnici su pokazali kako se savladavaju teškoće krišnih i ledeni dana i kako ne postoje prepreke njihovoj upornoj volji za obnovom i njinom žarkom rodoljubljbu.

Ospozljiven je i popravljen nasip koji je bio pogodjen od bombe, ospozljena su dva kolosjeka uz cijele obale kao i industrijski kolosjek na Sipadu. Četiri velike rupe od bombe, uvje na obali a dvije na stanicu, zatrpane su. Osam radova na čišćenju pruge i željezničke stанице, osoblje je u nekoliko uavnata radio na čišćenju ruševina u gradu, izvuklo je iz ruševina strojeve tiskare Cikato i postavljao u nove prostorije gdje se danas upotrebljavaju za tiskarske potrebe Ministarstva prometa. Popravljene su i uređene tri stambene zgrade, kućice čuvara pruge i pregledača kola, skretnička kućica i nanovo je pokrivena zgrada ložionice sa circa 1200 m. č. eternita. Uredjena je i popravljena kuća pravoslavnog vlađike gdje je ono smješteno ravnateljstvo željezničnika, a u Mandalini ospozljena je zgrada gdje se sada nalazi 140 željezničkih kursista. Ovih dana pristupilo se podizanju željezničkog magazina, koji je skoro potpuno uništen izravnim pogotkom bombe.

Po oslobođenju nadjena je u ložionu jedna mala lokomotiva serije 127-020 koja je bila izbačena iz prometa početkom travnja prošle godine. Udarčićkim radom drugova iz ložione lokomotive je ospozljena za saobraćaj 4 dana prije previdjenog roka. Napornim radom popravljena je i druga lokomotiva koja je dovučena iz Zitnića izreštena mitraljescem vatrom na 150 mesta i koja je bila u skoro nemogućem stanju.

Od oslobođenja do danas pušteno je u promet ukupno 210 vagona, od kojih 130 sa velikim a 80 sa manjim popravcima. Nadalje je ospozljeno i uređeno konacište mašinskog osoblja i popravljen ložionički vodocirp, koji je bio oštećen bombom.

Obnova na kotaru Vodice

Na temelju izvještaja koje su podnijeli mjesni rukovodioci za gospodarstvo na kotaru Vodice jasno se vidi da narod čini velike napore kako bi se ova grana naročne privrede čim prije obnovila. U tome smislu, prema su nedostojala mnoga sredstva, kotar Vodice obradio je preko 90% oranične zemlje a više od 80% vrtova zasijano je zelenjem. Iz još nepotpunih podataka vidi se da je tokom posljednjih 6 mjeseci na kotaru Vodice posadljeno 25.000 loza i preko 15.000 raznih plodonosnih voćki, maslina, smokava, krušaka, oraha, jabuka i dr.

Tokom čitave konferencije raspravljalo se o raznim granama gospodarstva, a naročito o podizanju voćarstva u našem kršu.

S obzirom da su veliki prostori oranica u Lišanima i Budaku ostali neobradjeni, na konferenciji je odlučeno da se sva raspoloživa sprega na kotaru mobilise i da se dva dana podje na oranje u Budaku i Lišane. Ovakvo užajamno pomaganje sela selu, dalo je očišćene rezultate na kotaru Kistanje. Zahvaljujući visokoj svijesti bukovičkog selama je sva raspoloživa zemlja uzorana i zasijana. Primjeti Bukovice evo slijedi i kotar Vodice, a vjerujemo da ni ostali kotarevi našeg okruga u tome neće zabastati.

Na savjetovanju mjesnih rukovodilaca socijalnih odjela kotara Vodice proizlazi da je rad ovih odjela bio veoma obiman i uspješan. Iz nepotpunih podataka vidi se da je narod na dobrovoljnoj bazi obradio najpotrebnijim obiteljima 1.209.000 prostornih metara zemljišta; vinograda, oranica i vrtova. U vezi toga dano je 1740 stočnih i 2.225 ljudskih načina.

Od ulovljene ribe na kotaru Vodice podijeljeno je siromašnim obiteljima i raznim drugim ustanovama:

Murteru 2.037 kg, Betini 250 kg, okružnoj bolnici 390 kg, Zatonu 63 kg, vojnoj bolnici u Biogradu 72 kg ribe i 80.000 Kuna, Jezerima 950 kg, Tribunu 273 kg, Kapriju 317 kg i Sepurini 900 kg.

U Vodicama je održana zdravstvena konferencija za cijeli kotar. Bili su prisutni rukovodioci mjesnih zdravstvenih odsjeka, kao i bolničari svih ambulanta.

Na konferenciji su raspravljana razna zdravstvena pitanja. Pročelnica zdravstvenog odjela okružnog NOO-a drugarica dr. Monti održala je referat o potrebi što bolje organizacije zdravstva, omalariji i mjerama, koje su potrebne poduzeti da se ta bolest spriječi. Ona je naglasila veliku važnost lijekovitog bilja, koje je potrebno sakupljati da bi se kasnije izvezlo u inozemstvo u zamjenu za lijekove.

Pročelnik zdravstva kotarskog NOO-a Vodice dr. Antica Baro govorio je o zaraznim bolestima na kotaru, a naročito o tuberkulozi koja je u nekim mjestima zauzela velikog maha. Prisutni delegati dobili su potrebne upute za što korisniji zdravstveni rad na selu, koji će, uvjereni smo, uza sve potreške ubuduće biti uspješniji nego do sada.

Narodno sveučilište

»O duševnom životu čovjeka« bilo je interesantno predavanje koje je prošlih dana u dvorani kina Tesla održao prof. Gaon u předrijeti Narodnog sveučilišta. Dvorana je bila ispunjena do zadnjeg mesta.

Konferencija kotarskih propodjela

U nedjelju 20. svibnja održana je u Šibeniku, u zgradji Okružne JNOF-e konferencija propodjela svih 5 kotareva našeg okruga. Konferencijski su prisustvovali predsjednik Okružne fronte drug Marko Kravica, tajnik fronte drug Jere Belamarić i drug Ostoja Bezbradic.

Pošto je drug P. Barišić otvorio konferenciju i naglasio njezinu važnost po daljnji propagandni rad na terenu, delegati su podnijeli izvještaje o radu u dotičnom kotaru. Iz podnesenih izvještaja vidi se da je rad bio obilan, da su mnogi odjeli pravilno ocijenili važnost pisane i usmene propagande. S druge strane zapaženo je da mnogi rukovodioci propodjela nisu upoznati sa djelokrugom svoga rada i da je to mnogo kočilo rad. Ovdje je ustanovljeno da je tome mnogo krivo što kotarski rukovodioci propodjela nisu primali potrebne direktive za rad, a oni sa svoje strane nisu bili samoinicijativni, kao što je na primjer bio kotar Kistanje.

Velik dio konferencije posvećen je pitanjima narodnih čitaonica i organizovanju Usmenih novina, te čitalačkih grupa. Kako se moglo razabrati iz diskusija, u najširim slojevima naroda, posebno na selu vlada veliko zanimanje za rad ovih ustanova i narod uvelike teži prosvjetno-političkom izdizanju. S obzirom na to zaključeno je da se u svim manjim i većim selima našeg okruga otvore čitaonice i izaberu odbori Usmenih novina i da se u taj posao angažuju mješni aktivisti i učitelji. Naročito pak težiste rada treba da

bude preneseno u ona sela gdje se do sada po tome poslu nije dovoljno radilo.

Po pitanju raspačavanja naše štampe donesen su zaključci na koji će se način štampa na vrijeme dostavljati i korisno upotrebljavati.

U diskusiji su sudjelovali svi prisutni delegati, a naročito tajnik drug Belamarić koji je dao korisna uputstva za što plodnosniji rad na propagandom polju.

O organizaciji dopisnike službe i o zadracima dopisnika govorio je drug Barišić, koji je naglasio da kotarevi Knin, Drniš i Kistanje mnogo zaostaju za šibenskim i vođičkim kotarevima. Upravo u onim kotarevima gdje je dopisnička služba trebala biti primjerno organizovana na tom se vrlo malo radiло. Isto tako naglašeno je da je dužnost i narodne vlasti, JNOF-e i masovnih organizacija da suradjuju sa dopisnicima štampe, da ih obavještavaju o radu i da im u svakoj prilici budu pri ruci. Dopisnička služba je odgovorna i vrlo potrebna i korisna, pa prema tome potrebno je dopisnicima biti pri ruci, a ne kao u izvjesnim slučajevima odnositi se prema dopisniku birokratski i sa podcenjivanjem.

Dopisnici su dobili potrebne upute za daljnji rad.

Na kraju konferencije tajnik Okružne JNOF-e drug Jere Belamarić u kratkim crtama iznio je političku situaciju u zemlji i u svijetu i time je ovaj korisni sastanak završen.

Sto će se raditi s višnjama i buhačem

Korisne upute

Glavni i najteži zadatak naše pozadine je danas oživljavanje i obnova naše razrušene privrede. K tom općem cilju danas su usmjereni napor naših naroda i svih naših ustanova, tom težnjom prožete su sve masovne narodne organizacije i sve narodne vlasti od seoskih NOO-a do Savezne vlade federativne Jugoslavije.

Uskim dodirom između državnih nabavnih poduzeća i pojedinih zadružnih tijela uvijek će se moći riješiti, povoljno po narodne interese, svako pitanje. Naglašujemo, da će ovaj uspjeh ovisiti u najvišoj mjeri o samoinicijativi i brizi za narodne potrebe pojedinih odgovornih drugova na čelu zadružnih jedinica.

Pri ovome bi samo jedno želili napomenuti Danas je špekulativna trgovina uklonjena i naša je dužnost da čuvamo kvalitet robe jer time mi najjače štitimo narodne interese. Višnja je odredjena za strano tržište koje je špekulacija poljuljala i koje mi danas ponovo moramo osvajati. To ćemo moći postići samo najboljom kakovоćem naše robe i za to je naša dužnost da budno bđijemo nad radom otkupa i otklonimo sve što bi moglo utjecati na loš kvalitet robe, a time posredno nanijeti štetu i našoj narodnoj privredi.

BUHACU MORAMO POSVETITI NAROCITU PAZNJU! Dalmatinski buhač je prvorazredne kvalitete i u cijelom svijetu je poznat kao najbolji. Špekulativna trgovina oborila je kvalitet našega buhača i time nanijela našoj narodnoj privredi ogromne štete. Danas je ta špekulativna trgovina kao rđavji nametnik odstranjena, pa radi toga

ZAHVALNOST RANJENIKA I BOLESNIKA VOJNE BOLNICE NARODU SIBENSKOG KOTORA

Premda i sam oskudjeva, naročito Šibenskog kotara je tokom svibnja mjeseca poklonio ranjenicima u ovdašnjoj vojnoj bolnici: 955 l mlijeka, 1.639 kom. jaja, 200 kg povrća, 185 l vina, 2.040 kom. cigareta, 24 kg lijekovitog bilja, 264 kg keksa i drugih slatkis, 177 kg trešanja, 100 kg sira, 98 kg ribe. Ribarske zadruge Šibenskog kotara poklonile su: 2.014 kg ribe, 15 l rakije, 5 l ulja, jedno pečeno janje i 2.500 Kn.

treba imati na umu, da se sakupljanjem same pravog buhača, čistog od primjesa sličnog bilja i njegovim sortiranjem može održati dobar kvalitet.

Berbom buhača može se već započeti, radi toga potrebno je narodu staviti do znanja, da će se buhač otkupljivati i da s tog gledišta treba i mora se pristupiti sakupljanju buhača.

Prednji dopis dostavljamo nadležnim zadružnim jedinicama, da preko svojih zadružnih mreža dostave na znanje narodu potrebu sakupljanja spomenutog industrijskog bilja i višanja i da poduzmu sve potrebno, da bi se osigurao puni uspjeh ove kampanje.

Na zadugama je da pokažu inicijativu i dobru volju pri ovom radu, danas kad se radi o buhaču i višnjama a sutra za svaki drugi artikal imajući pred očima, samo jedno, a to su interesi osnovnog dijela naših naroda, koji su u ovoj velikoj oslobođilačkoj borbi dali sve od sebe.

OTKUPNE CIJENE

BAJAMA kg. Din. 6.— (kuna 240.—), BUHAČ kg. Din. 10.— (kuna 400.—), VIŠNJA svježa kg. Din. 2.50 (kuna 100.—), VIŠNJA suha kg. Din. 8.— (kuna 320.—).

Ovo su privremene cijene. Kad budu ustanovljene cijene od drž. vlasti (Ministarstvo trgovine i opskrbe) Glavnaprod će eventualnu razliku cijena zadugama nadoknaditi.

»Glavnprod Podružnica Šibenik.

Vojna bolnica uputila je narodu kotara Šibenik pismo u kojem se pored ostalog kaže:

»U ime svih ranjenika i bolesnika naše bolnice najsrdaćnije vam zahvaljujemo na pažnji prema našim borcima, koji su dali svoje zdravje i krv za slobodu naše zemlje. Takvim svojim radom i pažnjom pokazujete da znate cijeniti žrtve palih boraca za slobodu naše junačke i napačene domovine Federativne demokratske Jugoslavije.«

Fra Bernadin Bebić osuđen zbog sabotaže i prevare na 8 godina prisilnog rada i trajan gubitak građanskih prava

Sud za zaštitu nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj za okrug Sibenik-Zadar osudio je danas fra Bernardina Bebića, poslovovalju ovdasne tiskare »Kačić« na 8 godina prisilnog rada i na doživotni gubitak građanskih prava.

Fra Bernardin Bebić optužen je da je između o. i /, ili ove godine u Sibeniku, kao poslovovalju tiskare »Kačić«, sa jednog stamparskog stroja, na kojem su se tiskali naši centralni listovi, »Slobodni Dom« i »Srpska Riječ«, skinuo i sakrio remenje u svrhu da obustavi njihovo daljnje izlaženje.

Optužnik je također u svojstvu poslovodje tiskare ispostavio račun Financijskom odjelu ZAVNOH-a za 1.000 araka kuler papira više no što je dostavio, i pri tome zaračunao cijenu daleko veću nego je to bilo dozvoljeno.

U optuznicu javnog tužioca za okrug Sibenik kaže se:

»Slobodni Dom« je glasilo Izvršnog odbora HSS-a, to je list koji je čitan od najširih narodnih masa-hrvatskih seljaka, a »Srpska Riječ« je organ Srpskog kluba vjećnika ZAVNOH-a, to je list kojega čitaju najšire srpske mase u Hrvatskoj. Značaj ovih listova u političkom životu Hrvatske je od neprocjenjive vrijednosti, jer su uspjeli raskrinkati one mračne tipove, koji su sijali razor između Hrvata i Srba. Uspjeli su pokazati Šrbima da Hrvati nisu ono, što su ustaše, a niti Srbi ono, što je beogradska čaršija.

Pod teškim uslovima partizanskog ratovanja izlazili su ovi listovi i dolazili u oslobođena i neosuđena sela i gradove vršeći svojim sadržajem užvišenu misiju, zalažući se za bratstvo i ravnopravnost, ne samo Srba i Hrvata u Hrvatskoj, nego svih naroda Jugoslavije.

Po oslobođenju Dalmacije, stvoreni su bolji uslovi za našu štampu. Tiskare oslobođenih dalmatinskih gradova počinju raditi za naše novine. Tako u Sibeniku redakcije »Slobodnog Doma« i »Srpske Riječe« povjeravaju svoj tiskar »Kačić«, koja ima 4 stroja, a na najvećem se tiskaju spomenuti listovi. Posao u tiskari nije se odvijao u redu, dok konačno nije nastao glavni transmisioni remen sa ovoga stroja.

Na današnjem sudjenju kojem je predsjedao predsjednik Okružnog Narodnog suda Josip Košta, premda optuženi fra Bebić uporno poriče djela za koja je optužen, mogao se razabrati koliko je bio nezadovoljan što su naši listovi svršili da se štampaju u fratarskoj tiskari. Sve što je partizansko njemu je bilo nesimpatično. S druge strane, ustaštvo je prigrlio se očuševljenjem: »Kao svo svećenstvo, mi smo u NDH i Paveliću gledali zaštitnika katoličke vjere i svećenstva.«

Na pitanje predsjedatelja da li se osjeća krivim on odgovara:

— Apsolutno ne. —

O samostanskom dnevniku, koji je djelomično objavljen u »Slobodnoj Dalmaciji«, a kojega je zadnjih godina vodio optuženi, kaže da nije bio tumačem sve braće, već je bilježio samo svoja zapažanja i raspolaženja.

— Politikom se nisam bavio, ali sam simpatizirao. —

Pad stare Jugoslavije i osnivanje NDH radovalo ga je. Kad su došli Talijani, on je u njima gledao tujince. Međutim na jednom mjestu u dnevniku bilježio je da je njihov samostan uvijek bio talijanski, i da je prije pada Jugoslavije činio velike usluge ovdasnjim Talijanima. Na drugom mjestu u dnevniku stoji bilježka da je samostan posudjivao talijanskim kvesturini-

ma krevete, posteljinu i drugo, upravo u ono vrijeme dok su Talijani palili i žarili po našoj zemlji. Nijednom riječju on nije osudio nasilje Talijana, nijednom potezom to nije zabilježio u dnevnik. Rodoljubivo građanstvo, njegovo hrvatsko držanje napravila neprijatelju on je čak osudjivao. Partizani, kako on to vidi, bili su mu »nesimpatični«.

Poslije pada Italije on je zabilježio u dnevnik: »Po drugi put Talijani izdaju Nijemce.«

Dolazak partizana (prvi put) u Sibenik izazvao je — naglašuje — u meni strah. — Bili su mi nesimpatični. — Uz sve to samostan je bio spremio hrvatsku zaštitu sa petokrakom zvijezdom. Ali ne crvenom, nego zlatnom. Za njega je crvena zvijezda značila krv, a on je kao svećenik osudjivao krv. Pavelićevu Hrvatsku je volio, jer je ona bila zaštitnik crkve i svećenstva. On ni jednom riječju nije osudio ustaše koji su prolili na potoke nevine krv onih koji nisu voljeli tujina, nego svoju rođenu zemlju. Ne, on je nad te krvnike sa slovom U zazivao božji blagoslov.

Odiazak partizana iz Sibenika i dolazak Nijemaca, razveselo ga je. On besramno brani Svabe i kaže da za vrijeme njihove okupacije nije bila prolivena krv, i ako je bio svjedok nečuvnih zločinstava koja su pravili po našoj zemlji.

Cetnici i partizani su za njega bili jedno te isto, premda je znao i vlastitim očima gledao da to »jedno te isto« su bili cetnici i ustaše, koji su po Sibeniku zajedno šetali, lompolovali, krali i teroristali.

Odiazak Nijemaca prema Kninu, prije oslobođenja, optuženi naziva »izdali su ustaše«.

Uvjek se vraća na to da je Pavelić bio zaštitnik vjere i svećenstva. Javni tužilac mu na to govori, da ničim partizani nisu pokazali da ne štuju čestito svećenstvo. — Nije li vam se učinilo nečasnim prikrivati nečuvne zločine katoličkom vjerom, što je pomoću takovih rada Pavelić. —

Tiskanje partizanskih listova u fratarskoj štampariji mene je bolilo — Postavljanje povjerenika u tiskari, optuženi kaže da je primio sa zadovoljstvom, jer mu je skinuta briga s glave. Međutim, čim je čovjek zaošao u tiskaru i sreća se sa optuženikom mogao se osvjeđočiti o neraspoloženju optuženika.

Kaže da ga nestanak remenja nije iznenadio, jer je u tiskari radio mnogo raznovrsnih ljudi. Kad su ga organi narodne vlasti upitali ima li neko rezervno remenje da bi se nastavio rad, on je odgovorio: — Nema, svećeničke mi časti. — Kad je pronadeno skinuto remenje u vješto kamufliranoj sobici optuženi se brani da je to staro i neu-potrebljivo, i da je tu odavna. Radnici tiskare Izidor Baruh i Drago Bujas u jednom od pronadjenih remenja prepoznaju baš onaj koji je skinut sa mašine. To isto ustanovljeno je i vještovom stručnjaka.

Kad se vršila premetačina samostanskih prostorija optuženi je bio sav uzbudjen i nastojao da organe vlasti odvede dalje od sobice u kojoj je bilo skriveno remenje. Svjedok Ante Mikulandra pod čijim je nadzorom vršena premetačina prostorija, kaže da je nekoliko puta upitao optuženika da li ima bilo kakvog remenja. On mu je svaki put izjavio da nema pozivajući se na svoju svećeničku čast, što nikako ne služi na ugled ni njemu, ni njegovom staležu. U sobi gdje su bili kajševi našlo se razne hrane, ulja, meda i 70.000 omotnica. Kajše-

vi su bili obješeni, što ukazuje da ih je optuženik u brzini skinuo sa mašine i sakrio.

Na pitanje predsjedatelja optuženik kaže da je svjedok ugtavnom kazao istinu, ali da on nije mogao, kad je već zanijekao, kazati da ima starog remenja, jer se bojao posjedica.

Svjedok gvardijan samostana fra Spiro Živković veli da njemu nije poznato što je optuženik bilježio u samostanski dnevnik, pošto on zato nije odgovoran, nego onaj koji ga vodi, i na koncu provincija čiji delegat nakon sto ga potpiše svu odgovornost uzima na sebe. Za rad u tiskari on se nije interesirao, jer da je tiskara vlasništvo provincije, i njoj je imao da polaze račune optuženik. Na saslušanju kod upravnog očjela svjedok je izjavio da je poslovodja tiskare, za rad u tiskari, odgovoran samostanu, koji se od njezinih prihoda uzdržava. U sobicu, gdje je bila hrana i gdje su pronadjeni kajševi, on je zašao svaki čan i ona je bila najpoznatija prostorija u samostanu. Samo on i optuženi fra Bebić imali su pristupa u ovu sobu. Fra Bebić je medjutim kazao da su u ovu sobu rijetko ulazili i da je radi toga bila postavljena slika, koja je zastirala vrata.

Na pitanje zašto optuženik nije na zahtjev viesti pokazao odnosnu sobicu, svjedok kaže:

— Ja mislim da nije bio dužan kazati. —

— A upravo ono što je vlast tražila našla je u onoj sobici — kaže mu javni tužilac.

Svjedok na pitanje ko je mogao kajševe staviti u sobicu odgovara: — Ako su ono inkriminirani kajševi, onda ih tu nije mogao staviti nitko drugi nego optuženik, u što ja ne vjerujem. —

Svjedok Bujas Drago, radnik u tiskari, nalazi na stolu pred sudom kajš, pa kaže:

— Ovo je onaj, koji je skinut sa mašine. Poznajem ga po pukotini i po petljama, a i po samoj boji. —

Optuženi se diže i pita svjedoka, kako on može prepoznati kajš sa mašine kojoj nije zašao.

— Naprotiv, odgovara svjedok, isprva mašina nije ni radila bez mene. —

— To ti misliš-kaže mu optuženik.

— Ne samo što mislim, nego tvrdim da je ovo onaj kajš koji je prije nego je skinut bio na mašini, a ko ga je skinut ja ne znam. —

Svjedok — vještak Nikola Juras izjavljuje da je kajš silom skinut sa mašine i da je uslijed toga pukao.

Pročitan je iskaž svjedoka Izidora Baruha, koji je bio raonik u tiskari. I on tvrdi da je nadjeni kajš onaj koji je nestao sa mašine.

Optuženi fra Bebić uporno niječe i tvrdi da to nije onaj kajš.

Po pitanju prevare sa 1000 araka kuler papira pokušava da se izbavi time da je zaračunao više, jer je mislio da će ekonomat ZAVNOH-a tražiti daljnju isporuku. Gledajmo htio bi da mu je rečene cijene dao knjižar Grgo Radić, što dotični svjedok poriče, jer da mu je on dao cijene samo za novinski papir.

Nakon što je završen dokazni postupak, i pošto su govorili javni tužilac Živko Gojanović i branitelj optuženog Poklepović, optuženi se diže pa čudnim riječima pokušava da se prikaže žrtvom, samo radi toga, jer je on svećenik. Besramna je njegova izjava da je narodna vlast s njime inscenirala komediju. Na koncu kaže: — Ja se 100% osjećam nevin. —

Sud odlučno odbija njegovu tvrdnju o komediji i upozorava ga na dostojanstvo suda.

Zatim se vijeće povuklo i poslije četvrt sata izrečena je osuda kojom se fra Ber-

Športske priredbe u Sibeniku

U nedjelju 27. o. mj. u okviru proslave rođendana maršala Tita održana su sportska takmičenja u plivanju, lako-atletici i potezanju konopa. Učestvovalo su momčadi RSK »Sibenik«, PSK »Krka«, mornarice i Sindikata.

U plivanju 50 m slobodan stil pobijedio je Šain (PSK »Krka«). U štafeti 4×50 m odnijela je pobjedu mornarica. Egzibicioni tačku plivanja 50 m prsno izveo je poznati plivač splitskog Jadrana Dane Matošić, pokazavši zainteresovanju publici da je plivač lijepih kvaliteta. Iako je plivački sport tek u svom početku, a plivači sa samo par treninga, ipak se pokazalo da Sibenik u ovom sportu može vremenom odgojiti jedan kadar sposobnih plivača. Organizaciju samog plivališta izvela je mornarica u uvali Mādaline s velikim uspjehom.

Poslije takmičenja u plivanju održane su na igralištu u Mandalini lakoatletske utakmice. Gledaoci su sa velikim zanimanjem promatrati pojedine discipline, koje su se odvijale u savršenom redu i disciplini zahvaljujući opet odličnoj organizaciji komande Mornarice. Postignuti rezultati su više nego zadovoljavajući obzirom na prilike koje vladaju kako u pogledu terena tako i potrebnih rekvizita za laku atletiku. Tehnički rezultati su slijedeći:

Trčanje 100 m: 1. Matošić (Mornarica), 2. Erak (RSK »Sibenik«).

Štafeta 4×100 m: 1. RSK »Sibenik« (Matošić, Novak, Erak i Gagić).

Skok u dalj: 1. Luštica (RSK »Sibenik«), 5.32 m., 2. Petej (Mornarica), 5.27, 3. Novak (RSK »Sibenik«) 5.09 m.

Skok u vis: 1. i 2. mjesto Novak i Gagić 1.45 m.

Troskok: 1. Petej (Mornarica) 11.11 m., 2. Luštica (Sibenik) 10.35 m.

Bacanje kugle (7 kg): 1. Gagić (Sibenik) 10.75 m., 2. Matošić (Mornarica) 9.75 m., 3. Gojanović Slavko.

Bacanje diska (2 kg): 1. Gagić (Sibenik) 30.45, 2. Luštica, 3. Močić (svi Sibenik).

Potezanje konopa. Pobijedila je kominovana momčad PSK »Krka« i Sindikata.

Narodno kazalište u Sibeniku

Poslije Gogoljeve komedije »Zeniča« i Nušićeve tragikomedije »Pokojnik«, Narodno kazalište nas je u četvrtak upoznalo sa svojom prvom dramom u tri čina od Iye Brnčića — IZMEDU ČETIRI ŽIDA.

U ovoj drami prikazuje se porodica slovenskog intelektualca Frane Galea, koja se iz loših principa starog Galea srožava do potpunog raspadanja. Jedini koji se otimlju toj kobi je intelektualka Stana, kćerka starog Galea i njegov sin Andrej — ljudi novih zdravih nazora, dok svi ostali: stari Gale, sin Pavle, tetka Ema i služavka Anica — padaju u vrlog užasa, gramzivosti i strasti.

Ova drama, u kojoj su se glumci pokazali na priličnoj visini, praćena je od brojnjog građanstva s velikim interesom.

Bernardin Bebić priznaje krivim zbog skrivanja i skidanja remenja u svrhu sprečavanja izlaženja listova »Srpska Riječ« i »Slobodni Dom«, te radi krivo ispostavljenog računa Financijskom odjelu ZAVNOH-a. Za djelo, da je u vremenu od postavljanja povjerenika pa do učina pravio kvarove na mašinama i nije prijavljivao razni materijal, te odnosa slijalice, oslobođen je.

Prisutna masa naroda primila je ovu osudu sa velikim zadovoljstvom i dugo je kličala Narodnom sudu. — pb —